

KOKOUSAIKA	Torstai 31.10.2019 klo 17-18.47	
KOKOUSPAIKKA	Nilakan yhtenäiskoulu, Opettajainhuone	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Koskinen Saara Kortelainen Samuli Vesterinen Krista Leinonen Jarkko Paananen Jari Paananen Aune Tabell Helena Maritta Savolainen	puheenjohtaja § 69-74 puheenjohtaja § 68 poissa Helena Tabellin varajäsen
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Ahonen Ville Tuhkanen Anna-Liisa, poissa Kaunisaho Ari, poissa Helaste Hanna, poissa	sivistysjohtaja, esittelijä, pöytäkirjanpitäjä kunnanhallituksen puheenjohtaja kunnanhallituksen edustaja kunnanjohtaja
LAILLISUUS JA PÄÄTÖS- VALTAISUUS	Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja saapuvilla olevien jäsenten määrään nähden päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§§ 68-74	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja -aika sekä tarkastajien valinta)	Pöytäkirja tarkastetaan kunnantoimistolla 4.11.2019. Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Krista Vesterinen ja Jari Paananen.	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Aune Paananen § 68 Saara Koskinen § 69-74	Pöytäkirjanpitäjä Ville Ahonen
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Tarkastusaika Keitele 4.11.2019	
Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme	Allekirjoitukset Krista Vesterinen	 Jari Paananen
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Keiteleen kunnantoimisto kunnan verkkosivut	5.11.2019 5.11.2019
	Virka-asema pöytäkirjanpitäjä	Allekirjoitus Ville Ahonen

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Pykälä	Liite	Asia
68		KEITELEEN KUNNAN KOTIHOIDONTUEN KUNTALISÄN MUUTOS
69	OM A OM B	SIVISTYSLAUTAKUNNAN OSAVUOSIKATSAUS Q3
70	Liite 1 Liite 2 OM C	SIVISTYSLAUTAKUNNAN VUODEN 2020 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2021-2022 TALOUSSUUNNITELMA
71	Liite 3 OM D	STIPENDIEN JAKAMINEN SIRKKA JA ESKO IKÄLÄISEN STIPENDIRAHASTOSTA
72		TÄYTTÖLUPA VAKANSSIIN LASTENHOITAJA SIV 103 /PERHEVAPAA
73		TIEDOKSI ESITETTÄVÄT ASIAT
74		VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSET / SIIRTÄMISESTÄ PÄÄTTÄMINEN

KEITELEEN KUNNAN KOTIHOIDONTUEN KUNTALISÄN MUUTOS

Sivistysltk
68 §

KELA:n kautta voi saada kotihoidon tukea jos alle 3-vuotiaista lasta hoidetaan kotona. Kotihoidon tukea ei voi saada lapsesta, jolla on kunnallinen päivähoitopaikka.

Kunta voi maksaa kotihoidon tukeen ns. kuntalisää, joka korottaa hoitorahaa tai hoitolisää. Kuntalisän määrä ja ehdot ovat kunnan itsensä päätettävissä. Maksatus voi tapahtua KELA:n kautta kotihoidon tuen maksatuksen yhteydessä tai sitten kunnan itsensä toimesta.

Kunnanhallitus päätti 24.10.2011 jatkaa kotihoidon tuen kuntalisän maksamista toistaiseksi, ja lisän määräksi 1.1.2012 alkaen 120 €/kk. Muutoin lisän maksamisessa päätettiin noudattaa sosiaalitoimen määrittelemiä ehtoja.

Sosiaalilautakunnan päätösten 26.5.2009 ja 10.5.2011 mukaan perheen kaikille alle 3-vuotiaille lapsille, joilla on oikeus lakisääteiseen kotihoidon tukeen, maksetaan kuntalisää siihen asti kun lapsi täyttää 3 vuotta. Päivähoito siirtyi vuoden 2012 alussa sivistystoimeen.

Kuntalisä maksetaan vain Keiteleellä kirjoilla oleville keiteleläisille. Maksatus on hoidettu KELA:n kautta. Kuntalisää ei tarvitse hakea erikseen KELA:lta mikäli hakija saa lapsen lakisääteistä kotihoidon tukea, vaan päätös siitä tehdään lapsen kotihoidon tuen myöntämispäätöksen yhteydessä.

Keiteleen kunnan talouden tasapainotusohjeen mukaan kuntalisän ikärajaa tulisi alentaa alle 2-vuotiaisiin lapsiin. Vuosina 2018-19 Keiteleellä on ollut 18–24 perhettä kotihoidontuen kuntalisän saajina.

Vuonna 2019 kustannukset ovat olleet 2 160–2 865 € kuukaudessa, ja syyskuun loppuun mennessä kuntalisää on maksettu 23 438 €. Kotihoidontuen kustannukset vuonna 2018 olivat 95 618 € ja kuntalisän osuus tästä 26 350 €.

Vuonna 2020 kaksi vuotta täyttäviä kuntalisään oikeutettuja lapsia on 10 ja kolme vuotta täyttäviä 11.

KUSTANNUSVAIKUTUS

Jokaisen kolmen ikäluokan kustannus keskimäärin on noin 9 t€ mutta osuus vaihtelee voimakkaasti. Esimerkiksi vuonna 2020 kolme vuotta täyttävien 11 poisjäävän lapsen kustannusvaikutus on n 15 t€.

Kuntalisän muutoksesta on tehtävä ilmoitus KELA:lle kaksi kuukautta ennen sopimuksen voimaantuloa ja maksatuksen alkamista.

Vuoden 2020 talousarviossa on otettu huomioon kuntalisän ikärajan muutos. Kuntalisän ikärajan muutos voi aiheuttaa varhaiskasvatuspalvelun kysynnän lisääntymisen.

(Valm. vkj KH ja sj VA)

./...

KEITELEEN KUNNAN KOTIHOIDONTUEN KUNTALISÄN MUUTOS...

Esitys: Sivistyslautakunta päättää maksaa 1.2.2020 alkaen kuntalisää (120 €/kk) kaikille alle kaksivuotiaille lapsille, joille maksetaan kotihoitontukea.
(Esitt. sj VA)

Päätös: Esitys hyväksyttiin.

Todetaan että varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Hokkanen oli asiantuntijana läsnä asiaa käsiteltäessä.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

SIVISTYSLAUTAKUNNAN OSAVUOSIKATSAUS Q3

Sivistysltk
69 §

Kunnanhallitus hyväksyi vuoden 2019 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet kokouksessaan 21.1.2019. Hallintokunnat veloitetaan seuraamaan talousarvioidensa toteutumista säännöllisesti sekä käsittelemään kolmen kuukauden välein euromääräisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Sivistyslautakunnan euromääräisten (OM A) ja toiminnallisten (OM B) tavoitteiden toteutumisen seurantatiedot 1-9/2019 oheismateriaalina. (Valm. sj VA)

Esitys:

Sivistyslautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi sivistyslautakunnan talousarvion seurantatiedot 1-9/2019. (Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

SIVISTYSLAUTAKUNNAN VUODEN 2020 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2021-2022 TALOUS-
SUUNNITELMA

Sivistysltk
70 §

Keiteleen kunnanhallitus on kokouksessaan 2.9.2019 antanut vuoden 2020 talousarvion valmisteluohjeen. Lautakuntien on käsiteltävä talousarvionsa 31.10.2019 mennessä. Sivistystoimen tulosalueiden vastuhenkilöt ovat valmistelleet talousarviota ja sivistyslautakunta on käsitellyt sitä iltakoulussaan 26.9.2019.

Investointiohjelmaan liittyen sivistystoimen talousarvioehdotukseen sisältyvät seuraavat hankkeet:

1) Suunnitellaan investoinnit niin että esim. kun Napin vuokrasopimus loppuu vuonna 2023, koulun tontilla on yläkoulun rakennuksen lisäksi toimivat tilat VAKA- ja opetustoiminnalle/ Päiväkodin Ankkurin puolen pintaremontti

Käsityö/pehmeät -opetustilan siirto A01 tilaan kesällä 2019 (=Oppimaisema = alkuperäinen opetustilan paikka 1997 remontin jälkeen)

2) Koulujen hälytys- ja kuulutusjärjestelmän kuntoon saattaminen investointiohjelmaan ja toteutus kesällä 2020

3) Grillipaikan ja terassin rakentaminen nuorisotilan läheisyyteen, rullaverhot TV-huoneeseen

4) Käsityö kovat -opetustilan erillinen sähkönsyötön ohjaus koneille

5) Urheilupuisto: kuntosalin osuus hankkeesta; kiinteistö ja laitteet

Palveluyhtiö Viisarit Oy:n aloittaessa toimintansa vuoden 2020 alussa, siirtyvät kaikki kiinteistöihin liittyvät kustannukset budjetoitaviksi suoraan toiminnan omaan budjettiin. Kiinteistökustannukset on budjetoitu vuoden 2018 tilinpäätöksen tasolla. Sivistystoimen talousarvio ilman kiinteistökustannuksia oheismateriaalina C.

Sivistyslautakunnan talousarvioesitys vuodelle 2020 liitteenä 1. Euro-määräiset esitykset toimielin-, tulosalue- ja kustannuspaikkatasolla liitteenä 2. Liite sisältää myös tilikohtaiset tiedot toimielintasolla. (Valm. sj VA)

Esitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteissä 1 ja 2 tulosaluetasolla olevan talousarvioehdotuksen vuodelle 2020 (toimintakate n. -3 468 t€) ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle esitettäväksi.

Lautakunta toteaa, että palkankorotus 2,5 % ja lomarahaleikkausten poistuminen aiheuttavat palkkauskustannusten nousua n. 85 000 euroa. Tekniseltä toimelta siirtyvät kiinteistökustannukset ovat yhteensä 468 900 euroa.

./...

SIVISTYSLAUTAKUNNAN VUODEN 2020 TALOUSARVIO JA VUOSIEN 2021-2022 TALOUS-
SUUNNITELMA...

Investointiohjelmaan esitetään seuraavat hankkeet:

- 1) Suunnitellaan investoinnit niin että esim. kun Napin vuokrasopimus loppuu vuonna 2023, koulun tontilla on yläkoulun rakennuksen lisäksi toimivat tilat VAKA ja opetustoiminnalle/ Päiväkodin Ankkurin puolen pintaremontti

Käsityö/pehmeät opetustilan siirto A01 tilaan (=Oppimaisema = alkuperäinen opetustilan paikka 1997 remontin jälkeen)

- 2) Koulujen hälytys- ja kuulutusjärjestelmän kuntoon saattaminen investointiohjelmaan ja toteutus kesällä 2020
- 3) Grillipaikan ja terassin rakentaminen nuorisotilan läheisyyteen, rulla-
verhot TV-huoneeseen
- 4) Käsityö kovat -opetustilan erillinen sähkönsyötön ohjaus koneille
- 5) Urheilupuisto: kuntosalin osuus hankkeesta; kiinteistö ja laitteet

(Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

STIPENDIEN JAKAMINEN SIRKKA JA ESKO IKÄLÄISEN STIPENDIRAHASTOSTA

Sivistysltk
71 §

Sivistyslautakunta päätti kokouksessaan 30.3.2017 Sirkka ja Esko Ikäläisen stipendirahaston käytön periaatteet sekä täydensi valinnan painotusta 26.10.2017. Lautakunta päätti kokouksessaan 26.9.2019 poistaa perusteista vaatimuksen Keiteleestä kotikuntana, jolloin perusteet ovat nyt seuraavat:

- Stipendillä tuetaan Keiteleellä perusopetuksensa suorittaneita opiskelijoita heidän jatko-opinnoissaan lukioissa, ammattioppilaitoksissa, ammattikorkeakouluissa, yliopistoissa, oppisopimuksessa tms. opiskelussa.
- Stipendejä jaetaan vuosittain rahaston tuotto huomioiden 2-5 kpl (á 500 €).
- Sivistyslautakunta päättää stipendeistä vuosittain hakemusten perusteella. Valinnassa painotetaan sitä, miten stipendi auttaisi, kannustaisi ja palkitsisi hakijan opiskelua. Hakuaika on syksyisin. Hakea voivat kaikki Keiteleellä perusopetuksen päättötodistuksen saaneet, joilla on edellä mainittu opiskelupaikka.
- Stipendin voi saada vain yhden kerran.

Lautakunta tarkastelee periaatteita tarvittaessa vuosittain.

Sivistyslautakunta nimesi kokouksessaan 7.9.2017 stipendien valintaryhmään nuorison kummijäsenen, nuoriso-ohjaajan ja sivistysjohtajan.

Stipendit ovat olleet haettavissa 1.10.-16.10.2019. Hakemuksia tuli yhteensä 31. Hakemusten tiedot on koottu liitteeseen 3. Hakemukset, joista on poistettu arkaluonteiset tiedot ovat oheismateriaalina OM D. Hakemukset kokonaisuudessaan olivat käytössä ryhmällä tilaisuudessa ja lautakunnan kokouksessa.

Valintaryhmä Krista Vesterinen, Emmu Nousiainen ja Ville Ahonen koontui 21.10.2019.

Valintaryhmä esittää sivistyslautakunnalle, että vuonna 2019 myönnetään 5 kpl (a 500 €) stipendejä ja ne annetaan seuraaville hakijoille: **Aleksi Laukkanen, Viivi Pasanen, Vilma Savolainen, Minttu Stranius ja Markku Hirviheimo**. Perusteluna valinnoille ryhmä toteaa, että stipendi tukee parhaiten näiden hakijoiden opiskelua heidän hakemuksissaan esille tuomiensa seikkojen perusteella. (Valm. sj VA)

Esitys:

Lautakunta myöntää 5 kpl (a 500 €) stipendejä seuraaville hakijoille: **Aleksi Laukkanen, Viivi Pasanen, Vilma Savolainen, Minttu Stranius ja Markku Hirviheimo**. (Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

TÄYTTÖLUPA VAKANSSIIN LASTENHOITAJA SIV 103 /PERHEVAPAA

Sivistysltk

72 §

Vakanssin SIV 103 (Lastenhoitaja) haltija jää perhevapaalle ajalle 16.1.-24.11.2020. Vakanssin täyttäminen sijaisuuden aikana on välttämätöntä varhaiskasvatuspalvelun takaamiseksi.
(Valm. vkj KH ja sj VA)

Eesitys:

Sivistyslautakunta pyytää kunnanhallitukselta lupaa täyttää vakanssin SIV 103 sijaisuus ajalle 16.1.-24.11.2020.
(Esitt. sj VA)

Päätös:

Eesitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

TIEDOKSI ESITETTÄVÄT ASIAT

Sivistysltk
73 §

Esitys:

Sivistyslautakunta merkitsee tietoonsa saatetuksi seuraavat asiat:

- Sivistyslautakunnan kokouksen 26.9.2019 § 52 liitteessä 2 oli kirjoitusvirhe: tekstistä puuttui lautakunnan 26.10.2017 stipendien jaon perusteisiin lisäämä painotus. Hallintolain 51 §:n mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessään oleva ilmeinen kirjoitus- tai lasku- virhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Liite on korvattu [korjatulla liitteellä 2](#). Hakuilmoituksessa ja -lomakkeissa perusteet olivat oikein.
- Liikuntatoimen uusi [strategialuonnos](#) tutustuttavaksi ja kommentoitavaksi. Luonnoksen liitteenä [liikuntatoimen esittely](#).

(Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

VIRANHALTIJOIDEN PÄÄTÖKSET / SIIRTÄMISESTÄ PÄÄTTÄMINEN

Sivistysltk
74 §

Sivistyslautakunnalle on toimitettu tiedoksi seuraavat viranhaltijapäätökset:

Sivistysjohtaja Ville Ahosen päätökset:

-

Rehtori Ville Ahosen päätökset:

-

Kirjastonjohtaja Sirpa Tynin päätökset:

--

Varhaiskasvatusjohtaja Kaisa Hokkasen päätökset:

- Määräaikaisen lastenhoitajan SIV 118 valinta

(Valm. ps EK)

Esitys:

Sivistyslautakunta merkitsee em. viranhaltijoiden päätökset tietoonsa saatetuksi.

Samalla sivistyslautakunta päättää, ettei se ota edellä mainituissa viranhaltijapäätöksissä mahdollisesti otto-oikeuden piirissä olevia asioita käsiteltäväkseen.

(Esitt. sj VA)

Päätös:

Esitys hyväksyttiin.

Lisätiedot: Sivistysjohtaja Ville Ahonen
040 761 5120, ville.ahonen@keitele.fi

OIKAISUVAATI-MUSOHJE	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Asiat	Pykälät: 68, 71
Oikaisuvaatimusviranomainen	Keiteleen kunnan sivistyslautakunta Laituritie 1, PL 14, 72601 Keitele Sähköposti: keitele@keitele.fi Fax: 017 273 1099
Oikaisuvaatimus-oikeus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä: <ul style="list-style-type: none"> • se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) • kunnan jäsen
Oikaisuvaatimus-aika	Oikaisuvaatimus on tehtävä kunnallisvalituksen alaisista asioista 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja hallintovalituksen alaisista asioista 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Keiteleen kuntaan viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon , jollei muuta näytetä, seitsemän päivän (7) kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: <ul style="list-style-type: none"> • päätös, johon haetaan oikaisua • se, millaista oikaisua vaaditaan • millä perusteella oikaisua vaaditaan Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

MUUTOKSEN HAKUKIELTO	Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta (Kuntalaki 136 §). Pykälät: 69, 70, 72, 73, 74 HallintolainkäyttöL 5 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta. Pykälät ja valituskieltojen perusteet:
-----------------------------	---

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet: *KV JP*

VALITUSOSOITUS	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
Valitusviranomainen	Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthinkatu 64, PL 1744, 70101 Kuopio Puh. 029 564 2502, Fax 029 564 2501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Asiat	Kunnallisvalitus, pykälät: -- Hallintovalitus, pykälät: -- Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Pykälät --
Valitusoikeus	Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta valittamalla myös se, jolla on lain mukaan valitusoikeus asiassa.
Valitusaika	Valitus on tehtävä 14/30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista . Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Valitusperusteet	Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen. Hallintovalituksen saa tehdä erityislainsäädännön mukaisesta päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista. (HLainkäyttöL 5 §) Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava: <ul style="list-style-type: none"> • päätös, johon haetaan muutosta • miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi • perusteet, joilla muutosta vaaditaan. Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Valitukseen on liitettävä: <ul style="list-style-type: none"> • päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä • todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta • asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Oikeudenkäyntimaksu	Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään laissa tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista 701/1993.